

PRIEBEH POČASIA NA SLOVENSKU V ROKU 2006

Po snehovej kalamite v posledných decembrových dňoch roku 2005 (tlaková níž a s ňou spojené zrážkové pásmo sa presúvali z Jadranu nad Poľsko) sa aj v nížinách juhozápadného Slovenska vytvorila súvislá snehová pokrývka v celkovej výške okolo 20 cm, na strednom Slovensku až 50 cm, nížiny východného Slovenska boli bez snehovej pokrývky. Začiatkom **januára 2006** prenikol na prednej strane brázdy nízkeho tlaku vzduchu od juhozápadu, resp. juhu teplejší a vlhký vzduch (na frontálnom rozhraní sa vyskytli výdatnejšie zrážky), pričom sneh v nížinách sa začal topiť. V druhej januárovej pentáde sa od severovýchodu rozšíril do strednej Európy hrebeň vysokého tlaku, pričom prenikol do našej oblasti suchší a chladnejší vzduch. Anticyklonálne počasie potom prevládalo v priebehu takmer celého mesiaca. V dôsledku toho bol január z hľadiska priemernej mesačnej teploty vzduchu na území Slovenska veľmi rozdielny, pričom rozloženie teploty bolo silne ovplyvnené orografiou a výskytom súvislej snehovej pokrývky. Chladnejší bol v severných kotlinových polohách, relatívne teplejší na juhovýchode Slovenska a vo vysokých horských polohách Vysokých a Nízkych Tatier (vplyv inverzie), kde boli aj najväčšie teplotné odchýlky +1.4 °C (Lomnický štít a Chopok). Naopak na Kysuciach, Orave a Spiši boli teplotné odchýlky záporné v intervale od -5.1 °C (Poprad) do -4.2 °C (Čadca). Január bol teda na väčšine územia teplotne normálny, miestami podnormálny, **lokálne v kotlinách severozápadného a severného Slovenska až silne podnormálny**. Po vyjasnení a utíšení vetra klesali ráno na snehovej pokrývke v poslednej januárovej dekáde minimálne teploty na -20 až 25 °C, v kotlinách severného a stredného Slovenska až do -29 °C (Oravská Lesná). Rozdielne boli aj zrážky, pričom vyššie úhrny boli na západe nášho územia – ako celok bol január zrážkovo normálny.

Studený ráz počasia pokračoval aj vo **februári**, kedy vpády studeného vzduchu od severu, resp. severovýchodu, boli striedané frontálnymi systémami od západu a severozápadu a celková snehová pokrývka sa zvyšovala, pričom aj v nížinách dosiahla celkovú výšku až 20 až 30 cm, na strednom a východnom Slovensku 30 až 50 cm, **na Orave a Kysuciach miestami 80 až 110 cm**. Po preniknutí studeného vzduchu sa v druhej pentáde nad našu oblasť rozšíril od západu výbežok tlakovej výše, pričom po vyjasnení a utíšení vetra poklesla najmä na miestach so snehovou pokrývkou minimálna teplota vzduchu na -20 až -28 °C. Február bol na väčšine územia Slovenska teplotne podnormálny, studený, miestami normálny so zápornými teplotnými odchýlkami od -1.2 °C (Medzilaborce) do -3.0 °C (Piešťany), zrážkovo bol normálny.

Meridionálny charakter cirkulácie s občasnými vpádmi studeného vzduchu pokračoval aj v **marci**, pričom v horských oblastiach sa súvislá snehová pokrývka udržiavala takmer v priebehu celého mesiaca, v nižších polohách (aj ako nesúvislá) približne do polovice marca. V poslednej dekáde prenikol od juhozápadu teplejší vzduch a mesiac ako celok skončil na väčšine územia Slovenska teplotne normálny, hoci so zápornými teplotnými odchýlkami od -1.3 °C (Košice, letisko) do -2.2 °C (Piešťany), len miestami v horských dolinách severného a stredného Slovenska bol podnormálny s teplotnými odchýlkami od -2.4 °C (Sliač, Poprad) do -2.7 °C (Poprad). Zrážkovo bol nadnormálny.

V dňoch 7.-8. **apríla** po preniknutí studeného vzduchu, vyjasnení a utíšení vetra poklesla minimálna teplota vzduchu v nížinách na -1 až -4 °C, v horských dolinách až do -10 °C. Naopak výraznejšie oteplenie sme pozorovali v poslednej pentáde apríla, kedy maximálna teplota vzduchu vystúpila v nížinách na 24 až 27 °C. Apríl bol na väčšine územia Slovenska teplotne nadnormálny, teplý, s odchýlkami od +1.2 °C (Kamenica n. Cirochou, Medzilaborce) do +1.9 °C (Bratislava, letisko, Bratislava, Koliba), len severozápade bol normálny s odchýlkami od +0.6 °C (Oravská Lesná) do +0.7 °C (Čadca). Zrážkovo bol apríl normálny.

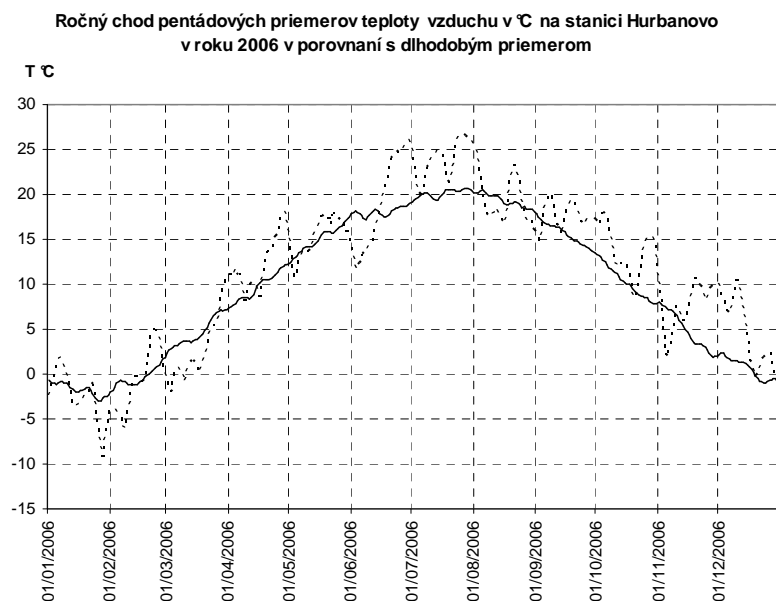
Máj bol daždivý, najmä jeho druhá perióda, kedy prenikali od západu do našej oblasti jednotlivé frontálne systémy, ktoré prinášali so sebou vlhký morský vzduch. V závere mesiaca prenikol od severozápadu studený vzduch, preto bola relatívne najchladnejšia posledná pentáda mesiaca. Celkovo bol máj na väčšine územia Slovenska teplotne normálny s teplotnými odchýlkami od -0.8 °C (Lomnický štít) do +0.3 °C (Bratislava, letisko, Bratislava, Koliba), zrážkovo bol nadnormálny.

Jún bola na väčšine územia Slovenska nadnormálny, na východe normálny. V poslednej pentáde prenikol do našej oblasti od juhu teplý vzduch, pričom v dňoch 26.-27. júna vystúpila maximálna teplota vzduchu na 30 až 34 °C. Výdatnejšie atmosférické zrážky sme zaznamenali najmä pri búrkach.

Aj v **júli** pokračoval teplý anticyklonálny charakter počasia, čo spolu s prílevom teplého vzduchu od juhu a nerušeným zohrievaním zemského povrchu slnečným žiarením spôsobilo, že júl skončil na väčšine územia Slovenska teplotne ako mimoriadne nadnormálny, s kladnými teplotnými odchýlkami od +2.8 °C (Stropkov-Tisinec, Boľkovce) do +4.5 °C (Bratislava, letisko), pričom najväčšie teplotné odchýlky boli na juhozápade Slovenska. **Zároveň bol na viacerých miestach Slovenska prekonaný rekord najvyššej priemernej júlovej teploty od začiatku meteorologických pozorovaní**. Zrážkovo júl skončil ako veľmi suchý.

V **auguste** sa charakter počasia výrazne zmenil: nad strednou Európou sa vytvárali plytké brázdy nízkeho tlaku vzduchu, pričom v oblasti teplotných rozhraní vznikali intenzívnejšie zrážky. Na väčšine územia Slovenska bol august teplotne normálny s teplotnými odchýlkami od -0.9 °C (Piešťany) do +1.2 °C (Medzilaborce), len na

juhozápade bol miestami podnormálny s odchýlkami od $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$ (Bratislava, Koliba), do $-1\text{ }^{\circ}\text{C}$ (Bratislava, letisko). Relatívne bol august najteplejší na severovýchode Slovenska. Zrážkovo skončil ako zrážkovo nadnormálny, v Medzilaborciach spadlo za celý mesiac 190 mm zrážok, čo predstavuje 214 % augustového normálu.

September bol opäť v znamení prevládajúceho anticyklonálneho počasia s mohutnými tlakovými výšami nad východnou a strednou Európou. Ustálené počasie neskorého leta spôsobilo, že september skončil ako teplotne nadnormálny, zrážkovo bol silne podnormálny. Podobné suché a teplé počasie pokračovali aj v októbri. Výraznejšie ochladenie sme pozorovali na konci **októbra**, kedy prenikol po zadnej strane tlakovej níše so stredom nad Ukrajinou od severovýchodu studený vzduch. 31. októbra ráno poklesla minimálna teplota v nížinách juhozápadného Slovenska na -2 až $-4\text{ }^{\circ}\text{C}$, v horských dolinách a na východnom Slovensku na -5 až $-9\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Po prechodnom ochladení v prvej pentáde **novembra**, kedy do našej oblasti prenikol po zadnej strane tlakovej níše so stredom na Petrohradskou oblasťou studený vzduch, prevládalo počas celého mesiaca teplé západné, resp. juhozápadné prúdenie, pričom teplotná krivka mala vzostupný trend. November bol preto na väčšine územia Slovenska prevažne teplotne silne nadnormálny s kladnými teplotnými odchýlkami od $+2.2\text{ }^{\circ}\text{C}$ (Stropkov-Tisinec, Chopok, Oravská Lesná) do $+3.3\text{ }^{\circ}\text{C}$ (Piešťany, Bratislava, letisko), na východnom Slovensku miestami nadnormálny s kladnými odchýlkami od $+0.8\text{ }^{\circ}\text{C}$ do $+1.9\text{ }^{\circ}\text{C}$ (Kamenica n/Cirochou).

Určujúcim tlakovými útvarmi bola v **decembri** oblasť vysokého tlaku nad Stredomorím, pričom na jej zadnej strane pokračoval prílev teplého vzduchu od juhozápadu. December skončil ako teplotne nadnormálny, miestami až silne nadnormálny s teplotnými odchýlkami od $+2.0\text{ }^{\circ}\text{C}$ (Boľkovce) do $+4.6\text{ }^{\circ}\text{C}$ (Chopok, Lomnický štít). Relatívne teplejší bol december na severe Slovenska. Teplý december zároveň zahájil najmiernejšiu zimu 2006/2007 od začiatku meteorologických pozorovaní na našom území.

Tab. 1 Jednotlivé mesiace roka 2006 z hľadiska teploty vzduchu a množstva zrážok

Mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Teplota	N	S	N	T	N	T	MT	N	T	T	VT	VT	T
Zrážky	N	N	V	N	V	N	VS	V	VS	S	N	VS	N

Údaje sú reprezentatívne z hľadiska celého územia SR a nereprezentujú jeho jednotlivé územné celky.

Teplotný charakter: N - normálny, T - teplý, VT - veľmi teplý, MT - mimoriadne teplý

Zrážkový charakter: N - normálny, S - suchý, VS - veľmi suchý, V - vlhký, VV - veľmi vlhký